

ONTHEFFINGSREGELING

Algemeen

Het volgen van onderwijs in alle aangeboden vakken is een vanzelfsprekendheid. Pas wanneer de kansen op schoolsucces ernstig in gevaar komen, valt te overwegen gebruik te maken van een ontheffingsregeling. Aangetoond moet zijn en eventueel externe begeleiding en andere verlichtingen die de school biedt, onvoldoende effect hebben.

Ontheffingsregeling

Leerlingen kunnen in uitzonderlijke situaties ontheffing voor bepaalde vakken of onderdelen van vakken verkrijgen. Bij het verlenen van ontheffingen baseert de school zich op de regelgeving in de Wet op het Voortgezet Onderwijs en het Inrichtingsbesluit (zie bijlagen).

Onderbouw

In de onderbouw kan geen vrijstelling voor een of meer vreemde talen worden gegeven. Wel kan in bijzondere gevallen een aangepast programma worden gegeven voor Frans en/of Duits. Het gaat hier om leerlingen met een stoornis die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis en voor wie de vreemde talen een zeer ernstig struikelblok vormen. Deze leerlingen zouden misschien gedwongen zijn naar een opleiding van een lager niveau uit te wijken dan waarvoor zij in principe capaciteiten hebben. Onder een aangepast programma verstaan we vermindering c.q. vervanging van bepaalde onderdelen van dat vak. Deelname aan een dergelijk aangepast programma blokkeert het volgen van de betreffende taal in de bovenbouw.

Bovenstaande dispensatie op lesstofonderdelen geldt tevens voor de leerling die

- Voor de eerste maal tot een school voor voortgezet onderwijs is toegelaten,
- is geplaatst in een hoger leerjaar dan het eerste
- voordien buiten Nederland vergelijkbaar onderwijs heeft gevolgd
- daarbij geen of te weinig onderwijs in de desbetreffende taal of talen heeft gevolgd.

Bovenbouw

Het bevoegd gezag kan een leerling ontheffing verlenen voor de tweede moderne vreemde taal op het atheneum (voor havo en gymnasium is de tweede moderne vreemde taal niet verplicht). Deze vrijstelling geldt alleen voor leerlingen met een NG- of NT-profiel.

In plaats van de tweede moderne vreemde taal volgt de leerling een ander examenvak. (met tenminste een studielast van 440 uren)

Het programma als geheel wordt dus niet verlicht. Een en ander is geregeld in artikel 26e lid 4 van het Inrichtingsbesluit VO. In de toelichting geeft de wetgever aan dat met de verplichting voor de tweede moderne vreemde taal en de daaraan gekoppelde ontheffingsmogelijkheden een evenwicht wordt gevonden tussen twee wensen.

Eenzijds de wens dat de toegang tot het wetenschappelijk onderwijs gekoppeld is aan brede talenkennis, anderzijds de wens om te voorkomen dat dit leidt tot onnodige blokkades voor leerlingen voor wie het wetenschappelijk onderwijs cognitief haalbaar is maar juist dit ene facet blokkerend kan werken.

Waar de tweede moderne vreemde taal niet blokkerend werkt, hoeft de ontheffing niet te worden verleend. De school kan de ontheffingsbepaling echter niet negeren door af te zien van het maken van een afweging. Mocht de leerling van mening zijn dat de school ten onrechte geen ontheffing verleent, dan kan de leerling zich wenden tot de klachtencommissie. (zie bijlages)

Alle jaarlagen

Indien noodzakelijk kan de school in alle jaarlagen en afdelingen ontheffing verlenen voor het vak Lichamelijke opvoeding wegens lichamelijke gesteldheid. De leerling hoeft geen vervangend onderwijs te volgen.

Verzoek tot ontheffing aanvragen.

Een verzoek tot ontheffing wordt door de leerling, in geval die minderjarig is door de ouders/verzorgers, schriftelijk en met redenen omkleed gedaan bij het secretariaat van de rector/bestuurder.

Alle ter zake doende onderzoeksrapporten en bevindingen van externe deskundigen worden daarbij aan de school ter beschikking gesteld. De rector/bestuurder legt het verzoek voor advies voor aan de ontheffingscommissie met een vaste samenstelling:

- De afdelingsmanager verantwoordelijk voor de leerlingbegeleiding
- Een decaan
- Een remedial teacher
- De zorgcoördinator

Werkwijze van de commissie:

De commissie verzamelt alle relevante informatie. Indien nodig worden leerling en ouders gehoord. De commissie raadpleegt het leerlingvolgsysteem en vraagt informatie op bij leerlingbegeleiders, de betrokken vakdocenten en de mentor.

Daarbij richt de commissie zich o.a. op gegevens betreffende:

- Door de leerling/ouders aangegeven reden
- de hardnekkigheid van de problematiek, de ernst van bv. de dyslexie;
- de reeds geboden ondersteuning en het effect daarvan;
- de aard en omvang van de inspanningen die de leerling al geleverd heeft;
- capaciteit en niveau
- vakadviezen van de docenten
- schoolloopbaan
- onderzoeksverslagen enz.

De commissie kan er voor kiezen alvorens tot een advies te komen de leerling een (verkort) capaciteitenonderzoek af te laten nemen. Bij het vaststellen van het advies wordt alle relevante informatie gebruikt.

Vervolgens brengt de commissie een advies uit aan de rector/bestuurder.

Indien de commissie adviseert ontheffing te verlenen gaat dit advies vergezeld van een opzet voor een vervangend onderwijsprogramma.

Besluit tot ontheffing:

Na inwinning van het advies neemt de rector/bestuurder een besluit. Dit besluit wordt schriftelijk aan de leerling en zijn ouders/verzorgers meegedeeld en vastgelegd in Magister. Dit besluit is bindend.

Bijlages, zie volgende pagina

Bijlage 1:

Mogelijkheden voor aanvraag ontheffing als geregeld in de Wet op het Voortgezet Onderwijs en in het Inrichtingsbesluit IB (art. 19, 21, 22, 26e en 26n) en de Wet op het Voortgezet Onderwijs WVO (art 11d) in de volgende situaties:

- de leerling heeft een stoornis die specifiek betrekking heeft op taal of een zintuiglijke stoornis die effect heeft op taal;
- de leerling heeft een andere moedertaal dan de Nederlandse taal of de Friese taal;
- de leerling volgt onderwijs in het profiel natuur en techniek of het profiel natuur en gezondheid en het onderwijs in de taal verhindert naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding.
- aan de "eenzijdige bèta" die het onderwijs in één van de natuurprofielen volgt en voor wie het volgen van onderwijs in de taal naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding hindert.

Bijlage 2:

Andere mogelijkheden van vrijstelling MVT in de bovenbouw voor migrantenleerlingen.

Het betreft bijvoorbeeld leerlingen van migrantenafkomst die onderwijs gevolgd hebben in hun moedertaal. Indien zij in een hoger leerjaar instromen en daarvoor geen Frans en/of Duits hebben gevolgd. Het gaat over leerlingen die voor de eerste keer tot een school voor vwo worden toegelaten, direct in de bovenbouw komen en voorheen buiten Nederland vergelijkbaar onderwijs hebben gevolgd. Hiervoor gelden ook de wettelijke regelingen.